

Inhoudelijke verantwoording Oekraïne 2022-2023

Inhoud

Inleiding.....	1
Fases van de werking	2
Fase 1: onthaal en opvang.....	2
Fase 2: wegwijs in Leuven	2
Fase 3: integratie in Leuven.....	3
Fase 4: afronding Oekraïnewerking 2024.....	3
Behandelde thema's.....	3
Thema psychosociaal.....	3
Thema onderwijs	4
Thema medisch	4
Thema kinderen.....	5
Thema tewerkstelling.....	5
Aantal bereikte personen op de vlucht.....	6

Inleiding

Bij de start van de Oekraïne-crisis heeft de stad op korte termijn een overkoepelende coördinatiestructuur opgericht. In de crisiswerkgroep waren vertegenwoordigers van verschillende diensten aanwezig. In deze werkgroep waren onder meer directie, de noodplanningscoördinator en de afdelingen diversiteit, personeelsdienst, burgerzaken en bouwen vertegenwoordigd. Vanuit de stad is er snel ingezet op de aanwerving van een team Oekraïne, bestaande uit coördinatie en polyvalente hulpverleners.

De coördinatie focuste zich in de eerste plaats op de dagdagelijkse werking van de opvangcentra. Daarnaast bouwde de coördinatie een ondersteuningsnetwerk uit voor Oekraïense ontheemden in de regio Leuven. Enerzijds werd er contact gelegd met interne stadsdiensten zoals het OCMW en de diensten diversiteit, nieuwkomers, welzijn, sociale economie en tewerkstelling. Anderzijds werden ook externe partnerorganisaties aangesproken, zoals CAW, CGG, TRAVI, VIVO,

Het team van polyvalente hulpverleners bestaat uit teamleden met ervaring en/of opleiding in de sociale sector en uit teamleden die Oekraïens en/of Russisch spreken. Door deze combinatie kunnen collega's elke Oekraïense ontheemde verder helpen.

De teamleden van de Oekraïne-werking hebben zich op basis van ervaring, kennis en interesse ook gespecialiseerd in bepaalde thema's of deelwerkingen. Een teamlid met opleiding psychologie heeft zich bijvoorbeeld gefocust op de contacten met de psychosociale partnerorganisaties in Leuven. Een teamlid met ruime werkervaring in educatie heeft de contacten met OKAN, basisonderwijs en NT2-aanbieders op zich genomen. Ook hebben 2 OCMW-medewerkers zich extra geëngageerd voor de Oekraïne-werking en vanuit het opvangcentrum zelf ontheemden ondersteund.

Fases van de werking

Fase 1: onthaal en opvang

- Aanwerving Oekraïneteam, apart team binnen de stad + versterking bij OCMW.
- Een werking van crisistolken voor mondelinge en schriftelijke vertalingen.
- Twee opvangcentra: Guido Gezelle (einde: 15 juli 2022) en Scheut (einde: 18 maart 2024). Dit is gebeurd in nauwe samenwerking met technische diensten, gebouwbeheer,
- Medische kabinetten in de 2 centra, ism huisartsenkring Khobra. Ook infomomenten over Corona en de vaccinatiecampagne vanuit de ELZ.
- OCMW: focus op financiële steun en aansluiting mutualiteit.
- Infopunt in stadskantoor: focus op verblijf (statuut tijdelijk ontheemden checken, inschrijving in Leuven, ...) en crisisopvang (check van woonsituatie, eigen netwerk of opvangcentrum of via derden). Zowel dienst burgerzaken als OCMW waren hier een belangrijke partner.
- Burgeropvang: opzetten van een werkwijze: infosessie, administratie en verzekering, screening en kennismaking kandidaat-gastgezinnen, ... De uitwerking van de burgeropvang is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de dienst burgerzaken, dienst wonen, OCMW, ...
- Communicatie: webpagina op de stadswebsite (ism dienst communicatie).

Fase 2: wegwijs in Leuven

- Infopunt verhuist naar Bondgenotenlaan. Vrije inloop voor allerlei vragen.
- Communicatie: nieuwsbrief specifiek rond Oekraïne.
- Burgeropvang: matching, opvolging, ... Opnieuw zijn dienst burgerzaken, dienst wonen en OCMW actief betrokken.
- Sociale kaart: via thematische infosessies, in opvangcentrum Scheut en in infopunt Bondegenotenlaan:
 - -18: onderwijs, zorg en vrije tijd (ism dienst onderwijs, Huis van het Kind en de jeugddienst)
 - Gezondheid (ism artsen van de wijkgezondheidscentra)
 - Wonen (ism Huurdersbond en OCMW en dienst wonen)
 - Vrije tijd (ism uitpas, cultuurdienst, sportdienst/buurtsport)
 - Studie (ism KUL, UCLL, ...)
 - Werk (ism OCMW team tewerkstelling en de VDAB)
- Psychologische ondersteuning: laagdrempelig groepsaanbod + individuele hulpverlening (ism CAW en OCMW)

Fase 3: integratie in Leuven

- Infopunt verhuist naar De Nomade
- Opvangcentrum Scheut blijft operationeel
- Stapsgewijze integratie van de Oekraïne-werking in de reguliere nieuwkomerswerking.
- OCMW: focus blijft op financiële steun en aansluiting mutualiteit.
- Woonbegeleiding: specifieke aandacht en ondersteuning rond wonen (cfr. wooncrisis).
- Ruime trajectbegeleiding, ism vele spelers binnen en buiten de stadswerking
- Buddywerking: wordt ook opengezet voor Oekraïense ontheemden in Leuven.
- Psychologische ondersteuning loopt door.
- Crisistolken-werking stopgezet, doorverwijzingen naar AgII en Brussel Onthaal.

Fase 4: afronding Oekraïnewerking 2024

- Opvangcentrum Scheut sluit de deuren: inzetten op woonbegeleiding richting reguliere huisvestingsmarkt, maximale aansluiting zoeken bij reguliere sociale kaart in Leuven,
- Afbouw van het team Oekraïne

Behandelde thema's

Thema psychosociaal

Stad Leuven heeft bij de start van de oorlog in Oekraïne een psychosociaal netwerk opgestart, specifiek gericht op Oekraïense ontheemden. Dit netwerk komt op regelmatige tijdstippen samen om noden te signaleren en acties te bespreken en te evalueren. Tijdens de eerste 6 maanden heeft het CGG de coördinerende rol op zich genomen, nadien heeft de coördinatie van de Oekraïne-werking dit gedaan. In dit netwerk zijn CAW, CGG, CGG Kinderteam, SOS Kinderdorpen en Praxis P opgenomen.

SOS Kinderdorpen heeft in opvangcentrum Scheut een KindVriendelijke Ruimte (KVR) opgericht. Deze KVR wilt kinderen kansen bieden om zich te ontwikkelen, te leren, te spelen en coping vaardigheden op te bouwen of te versterken. Door stress of trauma en de snel veranderende omstandigheden hebben kinderen behoefte aan een veilige plek met duidelijke regels, sensitieve volwassenen en stimulerend spelmateriaal. SOS Kinderdorpen heeft recent ook buiten het opvangcentrum een oudergroep opgericht in de SpeelOdroom.

PraxisP biedt individuele psychologische ondersteuning aan voor kinderen en jongeren. Daarnaast heeft PraxisP ook een groepsaanbod uitgewerkt voor (jong)volwassenen tussen 18 en 40 jaar met een geschiedenis van gedwongen migratie en collectief geweld.

CAW heeft verschillende groepssessies voor vrouwen georganiseerd, zowel in opvangcentrum Scheut als in De Nomade. Tijdens deze reeksen van 6 sessies wordt psycho-educatie rond stress en migratie aangeboden: balans draagkracht-draaglast, de fysieke en emotionele symptomen van stress, trauma en migratie, ... Aan de hand van creatieve technieken worden ook specifieke thema's uit de groep zelf uitgelicht. Tijdens elke bijeenkomst is er tenslotte ook aandacht voor (passieve en actieve) relaxatieoefeningen, begeleide meditaties en yoga-oefeningen.

Vanuit het CGG was voornamelijk het vluchtelingenteam betrokken in het netwerk. Zoals reeds vermeld, heeft het CGG tijdens de eerste periode de coördinatie van het netwerk op zich genomen. Daarnaast heeft het CGG ingezet op individuele psychologische hulp met ook Oekraïens sprekende therapeuten en psychologen. Het jongerenteam heeft zich later aangesloten voor zowel individuele psychologische hulp voor kinderen en jongeren, als voor workshops gericht op ouders en kinderen.

Thema onderwijs

Met de grote instroom van Oekraïense gezinnen in de regio Leuven werd de impact op het Leuvense onderwijslandschap al snel duidelijk. Stad Leuven heeft de Leuvense OKAN-scholen samengebracht met vertegenwoordigers van de onderwijsnetten, dienst onderwijs en Onderwijs Vlaanderen om samen naar oplossingen te zoeken voor de groeiende druk op de scholen.

Mbt NT2, werd ism het AgII een screening gedaan in het opvangcentrum. Onder regie van het AgII werd een cursusaanbod opgezet ism de centra voor volwassenenonderwijs in Leuven. Obv de profielen van de Oekraïense ontheemden in Leuven was dit vnl. met CVO CLT en CVO VOLT, minder met LIGO. Daarnaast werden door stad Leuven extra oefenkansen gecreëerd, via o.a. een praatgroep in het opvangcentrum Scheut.

Thema medisch

Na overleg met de Huisartsenkring Oost-Brabant (KHOBRA) zijn er vrijwel meteen medische kabinetten opgestart in beide opvangcentra. Daarnaast is ook ingezet op informeren via infosessies over medische thema's.

Stad Leuven heeft ook samengewerkt met het Mobiel Vaccinatieteam van Zorg Vlaanderen in verband met basisvaccinaties en TBC-screening. De eerste campagne vond plaats tijdens de zomer van 2022, in het najaar van 2023 hebben we een nieuwe campagne georganiseerd om zoveel mogelijk Oekraïense ontheemden te kunnen bereiken. Dit gebeurde in samenwerking met dienst burgerzaken, het OCMW en de betrokken partnerorganisaties.

Thema kinderen

Met het oog op het welzijn van kinderen zijn er verschillende samenwerkingen opgestart:

- Het CGG kinderteam heeft tijdens de zomer van 2023 enkele gratis psychosociale workshops aangeboden voor kinderen en ouders in De Nomade.
- CAW heeft een aanbod uitgewerkt voor jongeren, op vraag van de OKAN-scholen die ernstige bezorgheden hadden. Doel was om de jongste Oekraïense OKAN-leerlingen extra te ondersteunen.
- Er is sterk ingezet op inschrijvingen voor kinderkampen en speelpleinen in de regio Leuven. Dit gebeurde in samenwerking met de jeugddienst, Tofsport en externe partnerorganisaties.
- Vanuit het OCMW kregen gezinnen extra ondersteuning voor vrijetijdsbesteding vanuit het project 'elk kind een hobby'. De OCMW-projectmedewerker heeft hier ook extra ondersteuning in geboden.
- In opvangcentrum Scheut werd er op regelmatige basis beroep gedaan op studenten en vrijwilligers om kinderen te begeleiden in hun vrijetijd en tegelijkertijd ouders even een moment voor zichzelf te schenken.

Thema tewerkstelling

In samenwerking met de stadsdienst sociale economie en tewerkstelling zijn er contacten gelegd met partnerorganisaties om de weg naar werk te vergemakkelijken:

- Met de organisatie TRAVI werden er specifiek voor Oekraïners infosessies en jobbeurzen georganiseerd in De Nomade en werden er online webinars rond werken in België aangeboden.
- Met VDAB zijn er meerdere inschrijvingsmomenten georganiseerd, alsook een infosessie in De Nomade. Daarnaast zijn er enkele geleide bezoeken aan de infodagen voor VDAB beroepsopleidingen georganiseerd in het gezelschap van tolken.
- In samenwerking met SBS Skillbuilders werden er enkele workshops aangeboden in International House rond de thema's CV, solliciteren en de werkcultuur in België.

- Tenslotte werd er ook een Social Profit Salon in samenwerking met VIVO en tewerkstellingspartners uit de ruime regio in het Provinciehuis georganiseerd. Deze jobbeurs stond open voor alle nieuwkomers, maar was vooral gericht op Oekraïense ontheemden.

Aantal bereikte personen op de vlucht

In totaal zijn er 689 Oekraïners gedomicilieerd in Leuven. Hieronder nog een overzicht van alle betrokken partnerorganisaties:

- OCMW
- CAW
- PraxisP
- CGG kinderen- en jongerenteam
- SOS Kinderdorpen
- Huis van het kind
- WGC
- OKAN
- Zomerschool
- Onderwijs (scholen)
- NT2
- Kind & Gezin
- Woningfonds
- Huurdersbond
- De Nomade
- Kinderwerking zomervakantie
- AGII
- Buren zonder grenzen
- NARIC
- Oekraïens Huis Leuven
- KHOBRA vzw
- TRAVI
- VIVO
- VDAB
- International House
- SBS Skill Builders
- Mobiel vaccinatieteam Vlaanderen